

DE TANK

nr. 281
April 2023

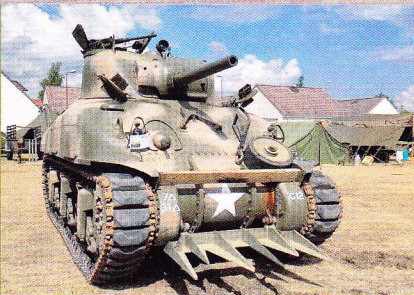

P.10

POLITIEPANTSER

IN DIT NUMMER

P.20

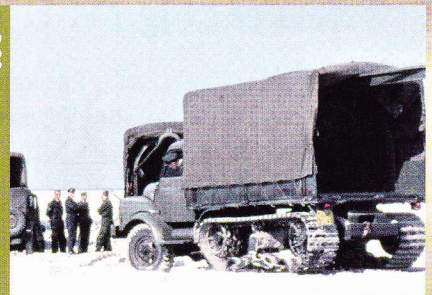
EVENEMENT IN PAS-DE-CALAIS

P.22

HET EINDE VAN DE TANK?

P.28

GERECYCLED E HALFRUPS

Stratum. De gepantserde auto met de drie volgauto's zijn opgeborgen achter het gemeentehuis te Stratum, evenals drie kisten met geweren.

Eveneens werden den heer Baron verschillende bloemstukken en andere bewijzen van sympathie gezonden door collega's en andere autoriteiten. De receptie werd gistermiddag druk bezocht.

het geval dat de kabinet wenschelijk
D. RUSSISCHE

MINERVA IN NEDERLAND

DEEL 3

DOOR KEES BLIJLEVEN

In dit artikel kan de in Nederland geïnterneerde Minerva pantserwagen natuurlijk niet ontbreken. Er is geen twijfel over het feit dat er in oktober 1914 een Belgische Minerva pantserwagen de Belgisch-Nederlandse grens is overgestoken en vervolgens in Nederland is geïnterneerd. In sommige artikelen over deze pantserwagen staat dat hij door Nederlandse troepen wel is gebruikt om langs de grens te patrouilleren maar verder dan dat gaat de informatie niet. Er moeten in Nederlandse archieven stukken zijn waarin verdere informatie over de Minerva is te vinden, maar daar is verder geen nieuws over.

In een posting op het TWENOT forum is eind 2021 wel enige concrete informatie naar boven gekomen. In De Maasbode, in 1868 als weekblad opgericht en vanaf 1885 een te Rotterdam verschijnend landelijk katholiek dagblad, stond op zondag 18 oktober 1914 een artikel met als kop "De Duitschers in België" (A). In het artikel wordt door de correspondent gemeld dat in Achel, een paar kilometer zuidelijk van Valkenswaard, net over de Nederlands/Belgische grens "een gepantserde auto van den generaal gereed stond om de Hollandsche grens over te komen." Iets verder in dat artikel staat dat de generaal zich met al zijn soldaten heeft laten interneren door onze grenswacht. En weer iets verder staat "De gepantserde auto komt te Eindhoven aan." In de Maasbode van de volgende dag staat dat "De gepantserde auto met drie volgauto's zijn opgeborgen achter het gemeentehuis te Stratum." En tenslotte staat in de krant van 31 oktober 1914 onder het kopje "Geïnterneerd oorlogsmaterieel" (B) dat "eenige automobielen, waaronder een Belgische gepantserde auto met mitrailleur", in Delft zijn aangekomen.

Het is zeker niet ondenkbaar dat dit de Minerva pantserwagen was waarover het al die jaren is gegaan. Hij heeft een aantal dagen in Stratum achter het gemeentehuis gestaan en het is mogelijk dat Nederlandse soldaten er een paar ritjes mee hebben gemaakt. Per slot van rekening was zo'n gepantserde auto met een mitrailleur voor hen iets heel nieuws en dan is het verleidelijk om zo'n auto eens te proberen. En dit kan in de afgelopen jaren zijn uitgegroeid tot "het rijden van patrouilles".

Toen de pantserauto eenmaal in Delft was aangekomen is hij in een loods gezet waar hij pas na afloop van de oorlog weer uit is gehaald en aan België is terug gegeven.

DE DUITSCHERS IN BELGIE.

EINDHOVEN, 17 Oct. (Van onzen correspondent) Hedenmiddag heb ik mij naar Achel begeven en ben ooggetuige geweest van de beschieting der kluis. Drie Duitse kanonnen waren opgesteld nabij het station. De Duitschers hebben met den generaal onderhandeld, doch zonder resultaat. Hedenmorgen hebben zij met geweervuur de kluis beschoten, zonder resultaat. Een Duitser sneuvelde. Een Belgisch sergeant werd in den schouder gewond en vervoerd naar het hospitaal te Valkenswaard.

Hedenmiddag kwamen Duitse artillerie en wielrijders, ongeveer 1000 man, aan en werd de kluis omsingeld. De Belgen hadden zich verschanst. Een gepantserde auto van den generaal stond gereed om de Hollandsche grens over te komen. Het geweervuur en de kanonnen der Duitschers werkten onophoudelijk. Eenmaal werd door de Belgen geschoten met mitrailleur. De kleine toren der kluis werd geraakt en stortte in. Daarna heeft de generaal zich met al zijn soldaten laten interneren door onze grenswacht. De soldaten worden onder Hollandsche bewaking naar Valkenswaard gebracht en gaan daar op den trein. De gepantserde auto komt te Eindhoven aan. Te Achel liggen veel geweren en patronen. De paters van de kluis zijn op Hollandsch grondgebied. De Duitschers zijn ook weer te Textel, Lommel, St. Hubert en Hamont. In Textel werden 95 stuks vee meegenomen en 23 huizen afgebrand.

Geïnterneerd oorlogsmaterieel.

Te Delft is aangekomen een groote hoeveelheid oorlogsmaterieel, nitmakende den explosieven inventaris van een Belgische monitor, waaronder zich bevindt een groote partij schrapnels en granaten en 170 K.G. dynamiet.

Verder zijn aangekomen 30.000 Belgische en Engelsche geweren, 5 à 6 miljoen patronen en eenige automobielen, waaronder een Belgische gepantserde auto met mitrailleur. Er worden nog eenige kanonnen verwacht.

Politiepantser

Pantservoertuigen bij de politie

DOOR KEES BLIJLEVEN

Morris van de Rotterdamse Burgerwacht. (foto via Bram Verhoeff en Lex Tempelman)

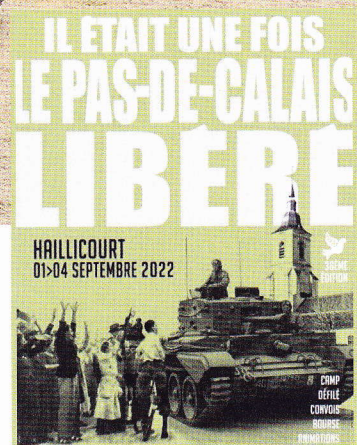

De Morris van de Motorbrigade van de Rotterdamse politie, opgesteld op de binnenplaats van het bureau van de Bereden Brigade aan de Van Duivenvoordestraat. Foto: NIHM 2155_035606.

Het is niet onbekend dat behalve het leger ook de politie over pantservoertuigen heeft beschikt c.q. nog steeds beschikt. Zo af en toe haalt de inzet van zo'n voertuig zelfs de publiciteit, maar dat komt niet vaak voor. We zien wel regelmatig de inzet van de inmiddels bekende Mercedes manschappenvoertuigen, maar hoewel die best tegen een stootje kunnen zijn het beslist geen pantservoertuigen.

Het is nauwelijks bekend dat de Rotterdamse Burgerwacht als eerste een echte pantserwagen in haar inventaris heeft gehad. De toenmalige Burgerwacht van de Gemeente Rotterdam beschikte sinds het begin van 1933 over een echte Morris pantserwagen, die overigens ook door de Rotterdamse politie kon worden gebruikt. Precies zo een als de pantserwagens van het leger die het jaar daarna zouden worden ingezet bij het Jordaan oproer in Amsterdam.

Op 24 juni 1932 schreef de Commandant van de Burgerwacht van Rotterdam aan de directeur van de Artillerie-Inrichtingen dat hij van plan was voor de R.B.W. een gepantserde tankwagen aan te schaffen. Verschillende buitenlandse firma's hadden een prijsopgave gedaan, doch de aanschaffingskosten overschreden de financiële draagkracht van de R.B.W. Hij wilde derhalve een wagen van lichter model laten maken en verzocht om raad en daad.

Er was eens... de bevrijding van Pas-de-Calais

DOOR MARINUS BUITEN

Van 1 t/m 4 september vond in het Noord-Franse plaatsje Haillicourt, gelegen in de Pas-de-Calais, voor de 36ste keer het evenement "Er was eens de bevrijding van Pas-de-Calais" plaats.

Aan dit weekend van festiviteiten en herdenkingen namen zo'n 600 deelnemers uit heel Europa deel, met ongeveer 250 voertuigen. Er werd een geallieerd militair kamp gebouwd en op de vrijdag en zaterdag trokken verschillende konvoeien door de streek. Op zondag trok een grote overwinningparade voor de burgerlijke en militaire autoriteiten door het centrum van Haillicourt. Elke avond werden er verschillende activiteiten aangeboden zoals een fakkeltocht en verschillende concerten.

Kortom, het was een geweldig weekend en het is vanuit Nederland maar een paar uur rijden. Wellicht een tip voor een trip volgend jaar??

DOOR BRUNO GHUIJS

Het einde van de T-90....., of van de tank....., of toch niet?

Tot 23 februari 2022 was ik met enige regelmaat in Moskou te vinden en daar bezocht ik vol bewondering de schitterende privé- en staats- militaire musea, waar ik probeerde de complexe maar interessante geschiedenis van de Russische strijdwapens in mij op te nemen. Ook waren daar de wapenbeurzen en -shows waar ik mij vergaapte aan wat de Russische industriële concerns ten toon spreidden. Thuisgekomen bekeek ik de duizenden foto's die ik daar had gemaakt en ik probeerde dat wat ik zag te rijmen met de "technische tank-bijbeltjes" van Richard Ogorkiewicz en Rolf Hilmes. Mooi spul, dacht ik dan. En er was natuurlijk ook de parade op 9 mei, waar het Russische leger indruk maakte met het modernste op het gebied van militaire voertuigen. Stoere, brede Kurganets APC's, ranke

wendbare BMPT Terminators en forse, zware tanks en IFV's van de Armata klasse. Dát ging het allemaal worden!

En toen werd het 23 februari 2022 en moest het Russische leger aantreden voor een "speciale militaire operatie" in Oekraïne. Met open mond zat ik te kijken naar de enorme hoeveelheden zware wapens die werden aangevoerd en hoe lichtvoetig landingstroepen door transporthelikopters tot kortbij de hoofdstad Kiev aan de grond werden gezet, begeleid door een vloot gevechtsheli's. Een file van 65 kilometer tussen de grens van Wit-Rusland en Kiev van louter pantservoertuigen! Het kon niet op! Of toch wel?

In de weken die volgden was ik verbijsterd door de enorme aantallen Russisch materieel dat in diverse staten

van onbedoelde ontmanteling langs de kanten van de wegen en midden in agrarische velden waren gefilmd. Alles haastig en zonder omkijken achtergelaten door de bemanning. Vaak was zelfs geen poging gedaan de voertuigen voor de tegenpartij onbruikbaar te maken. Op YouTube was te zien hoe onbeschadigd uitziende pantservoertuigen door boeren met tractoren werden weggesleept om vervolgens door de Oekraïense strijdkrachten te worden ingelijfd. Tanks werden zonder bemanning aangetroffen met alleen een lege brandstoftank en ogenschijnlijk onbeschadigd. Enorme aantallen van onbeheerde voertuigen werden geteld. Was hier, na honderd jaar, de Apocalyps van de tank aan de gang?

Kurganets-25

T-14 Armata

BMPT Terminator

Wa's da?

Een zeldzaam voertuig van de KLu

Onlangs kreeg ik een foto van een voertuig toegestuurd met daarbij de vraag of ik het voertuig kende. Dat was niet het geval maar ik dacht dat het weleens een Borgward B1500 (►) kon zijn met precies dezelfde opbouw en onderstel als de toch wel bekende DAF V-1600. Maar voor de zekerheid heb ik het voorgelegd aan mijn vrienden Wim, Martin en Sander die gezamenlijk heel veel weten van de voertuigen die onze krijgsmacht heeft en heeft gehad. Dat was maar goed ook want het was geen Borgward B1500 maar een Hanomag A-LO 28 truck (rechts onder). Verzachtende omstandigheid was dat deze twee wel veel op elkaar lijken.

Het hele verhaal bij dit speciale voertuig is als volgt: de KLu had in eerste instantie een tweetal White Halftracks in gebruik als bombergingsvoertuigen op de Vliehors schietrange op Vlieland (▼). Nadat deze waren uitgefaseerd werd een van deze installaties voor het bergen van de bommen en het halfrups onderstel overgezet op een Hanomag A-LO 28 truck. Deze werd eveneens ingezet op de

Civiele Borgward B1500 (bron: Commens Wikimedia)

Hanomag A-OL 28. In 1968 raakt deze naast de weg met als aanhanger een CWAR rondzoekradar. (bron: NIMH-816-988_025258)

White halfrups (fotocollectie: Koos van den Berg)

